44ste jaar. — Nr 22. Zaterdag 20 Februari 1897.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^en per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die tot heden hun abonnement aan den *Postrijder* niet betaald hebben, zijn verzocht ons het bedrag er van te doen toekomen, zoo niet zal hun eene kwitTancie door den post aangeboden worden, met verhooging van 10 centiemen voor de kosten van inbeuring.

TONGEREN, DEN 20 FEBRUARI 1897.

Van alles wat.

Moest men de liberale bladen gelooven, die maar gedurig zitten te treuren en te kniezen over het wegwerpen van geld door deuren en vensters, over de muren van kloosters en pastorijen, dan zou men meenen dat alles voor de geestelijken is.

Welnu, op een budget van 300 millioen zijn er 5 millioen voor den eeredienst, dus min dan 80 centiemen per inwoner. En die 5 millioen, 't is duizendmaal gezegd, zijn geen geschenk ; neen, ze zijn eene kleine vergoeding voor de goederen over eene eeuw, door de sansculotten of geuzen van dien tijd aan kerken en geestelijken ontstolen. Ieder gouvernement, zoowel liberaal als katholiek, is wettelijk verplicht tot de betaling dier vergoeding en kan er zich dus niet aan onttrekken.

Waarom zeggen de liberale gazetten dat niet aan hunne lezers ?

* * *

De *Chronique* vindt eene geheele reeks scheldwoorden uit : fanatieke lummel, waanzinnige, schijnheilige, muilezel, enz. aan 't adres van M. Vandenpeereboom, omdat hij eenen nieuwen omzendbrief aan de korpsoversten richtte, ten einde aan zekere klassen van militairen, het vervullen hunner godsdienstplichten te vergemakkelijken.

En het zijn diezelfde menschen die rondleuren met de « vrijheid van geweten, » alsof ze deze in pacht hadden, die zulken walgelijken praat uitkramen.

Toe, 't is geen antwoord weerd.

* * *

Men voorziet nog niet wanneer het interim zal ophouden, dat M. Vandenpeereboom heeft op zich genomen als minister van oorlog.

In alle geval zal de tijd, die de achtbare minister aan 't hoofd van dit departement heeft doorgebracht, niet zonder voordeel zijn geweest voor de zedelijke en stoffelijke belangen van den soldaat.

De laatste dezer maatregelen is eene ware weldaad voor onze soldaten, welke men niet meer zal kunnen bletten, onder het een of ander voorwendsel, 's zondags morgends naar de mis te gaan.

Tot hiertoe waren zij te dien opzichte aan de genade der officieren overgeleverd, en het hing maar van een kaadwilligen sergeant af, om ze in de kazerne te weerhouden.

De omzendbrief van M. Vandenpeereboom zal voortaan die praktijken onmogelijk maken. Deachtbare minister zal eens te meer de erkentelijkheid der christene families hebben verdiend.

Hij heeft gedacht dat, aangezien hij het persooneel van posten en ijzeren wegen de vrijheid had verschaft om zijne godsdienstige plichten te vervullen, het niet moeilijker zou zijn, diezelfde vrijheid te verzekeren aan den soldaat, die 's zondags weinig werkelijken dienst te verrichten heeft.

Zoo gezegd, zoo gedaan. Want bij M. Vandenpeereboom worden degoede inzichten spoedig in daden omgezet : hij is, onder dit opzicht, wel degelijk de man van ijzerenweg en telegraaf.

* * *

In *Recht voor Allen*, vindt men een lofartikel op « den duivel. » Hij wordt hoogelijk geprezen, omdat hij de hemelsche rust minachte, de goddelijke almacht ontkende en oppositie voerde tegen zijn Maker ; omdat de inzettingen van den Heer hem een gruwel zijn zoo goed als de Heer zelf ; omdat hij het socialisme uitvond en nu reeds zijne vuren gereed maakt voor al degenen, die zich daaraan niet willen onderwerpen. *Recht voor Allen* bemint den duivel en haat God. In navolging van *De Arbeider* zegt het : « Wat mij betreft, meer houd ik van hem dan van den lanterfantenden Heer, die slechts zes dagen werkte en na dien tijd eeuwige rust nam. Ja, wij socialisten kennen hem zeer goed, dien duivel : dat wij satanisch zijn, wij weten dit reeds van ons zelf en schamen ons daarvoor niets. Geest der ontkenning, duivel, wij beschouwen op u beter dan op alle andere zaken, omdat gij, bereidvaardiger dan de Heer, komt op onze roepstem. »

Wij herzelden deze godslasterlijke taal over te nemen. Maar toch meer dan lange artikelen toont dit korte citaat, waarom wij het socialisme vluchten moeten als de pest. Haat tegen God, liefde voor den duivel, dat is de slotsom van het socialisme ; het streeft er maar, niet den werkman te verleiden, maar hem zijn geloof te nemen, God van zijn troonte stooten en den duivel er op te plaasen.

* * *

De Alcool is het bederf van het nageslacht.

Dr Stark, bestierder van een krankzinnigengesticht in den Elzas, deelt de volgende 6 daadzaken mede uit den krieg zijner eigene waarnemingen :

1. De grootvader is een dronkaard. Van zijne beide zonen is de eene stompzinnig, de andere werd later zinneloos. Al de kinderen van dezen laatste hebben den geest min of meer in de war ; een zoon is onnoozel.

2. Een drinker had drie kinderen, welke allen ongeneesbaar krankzinnig werden.

3. De grootvader is een drinker, de vader is een drinker. Van de 15 kinderen van dezen laatste, gaan 4 ten onder door hun wangedrag, 6 stierven jong zijnde aan de stuipen, 1 kreeg de vallende ziekte, 3 werden krankzinnig.

4. De grootvader was een drinker, de beide zonen van dezen waren drinkers, de twee kleinkinderen zijn drinkers.

5. Van eenen aan *delirium tremens* lijdende, waren de moeder en hare zuster, alsook de beide grootvaders van moederszijde drinkers. De vader brachtzich zelven om het leven. Van de drie kinderen is een zoon drinker, eene dochter is stompzinnig, een zoon is ongeneesbaar zot.

De Bokkenrijders

IN HET LUIKERLAND.

DOOR JOS. LIBOT, HOOFDONDERWIJZER.

(*Vervolg.*)

VI. TE STOCKHEM.

In het baljuwschap van Stockhem bestond op het einde der XVIIIe eeuw eene bende dieven, ook met den naam van *Boekrijders* bestempeld. Velen werden aangehouden door den luitenant-drossaard Clerex en voor de gerechtshoven gebracht.

Leonardus Spr..., een hunner, werd op de pijnbank gebracht den 28^e Januari 1790 door het hof van Bree, op bevel van dat van Vliermael. Hij onderstond de pijniging gedurende twintig minuten, zonder iets te bekennen. Dan verzocht hij de schepenen en den drossaard de pijnen wat te verzachten en beloofde te spreken. Zulks geschiedde en zichier koerbondig wat hij zegde :

Hij hod meedanaan den diefstal in den nacht van 3 tot 4 April 1786 begaan in het huis van Bogaers (Braeckers,) gelegen te Bree, buiten de poort van Gerdingen.

Die booze daad werd ontworpen door Arnold Van de W..., Jacobus B..., Godfried Sch..., en den betichte, en ten uitvoer gebracht met de medehulp van Laurens Le R..., Jan Br..., Jan C..., Hendrik H..., Jan C..., Matheus C..., Martin M..., Willem St..., Laurens Sch..., P. J. Van C..., Sp..., eenen Waal, Michiel V..., Jacobus M..., Godfried Dr..., en zijnen zoon Hendrik. Theodoor J..., Matheus H..., Pieter D..., Jan A..., J. M. N..., Bartholomeus F..., F..., vioolspeler en draaier, Jacobus H..., twee joden en Barbara B..., echtgenoot van Arnold Van de W....

Deze laatste was de aanvoerder. De beschuldigde weet niet hoe zijne medeplichtigen in den nacht er in gelukt zijn de stad te verlaten en terug te komen, daar de poorten gesloten waren ; hij heeft zich bij hen gevoegd buiten de stad, tusschen elf uren en middernacht. De medeplichtigen vormden drie benden waarvan hij de opperhoofden niet weet aan te duiden. Zij hebben zich des avonds vergaderd bij Hendrik Gillaer, herbergier te Bree. Arnold Van de W..., begon de inbreuk van het huis Bogaers aan eenen stal, waar de betichte op wacht gesteld werd. In het huis gekomen, bonden zij de lieden en de dienstboden, evenals eenen Waal, koopman in strooheoden, die er den nacht doorbracht, en wierpen bedden op hen. Zij plunderden het huis en begaven zich tot bij eenen boom, *Toleyck* genaamd. De gestolen voorwerpen werden in het huis van Arnold Van de W..., verborgen, die ze aan joden verkocht. De betichte ontving voor zijn aandeel twee kronen. Hij heeft God niet verzaakt en ook geen verbond aangegaan met den duivel, ofschoon Van de W..., er hevig op aandrong en verzekerde dat al de anderen zulks gedaan hadden. De zelfde Van de W..., heeft twee dreigbrieven geschreven aan Nikolaas Renckens van Opitter en hij heeft het geld uitgedeeld aan zijne medeplichtigen. De beschuldigde heeft als dan een kroon en twee schellingen ontvangen. Jan en Matheus C..., de waal, bijgenaamd *de geschoten Waal*, de wever Godefried Sch..., en Pieter D..., hebben insgelijks hun deel ontvangen. De beschuldigde heeft niet meegeholpen aan de andere dreigorieven. Maar hij nam deel aan den diefstal begaan bij Thijs, in het Breemestraatje ; zijne medeplichtigen waren Godefried Sch..., Pieter D..., Arnold Van de W..., Jan en Matheus C..., de waal, Laurens Le R..., en Jacobus B. ; zij hebben het huis geplunderd en de beschuldigde kreeg voor zijn aandeel een kroon van Arnold Van de W..., Verder heeft hij nog meegedaan aan den diefstal in de kerk van Caulille gepleegd door Arnold Van de W..., Jacobus B..., Godfried Sch..., Laurens Le R..., den geschoten waal, Michiel V..., Jacobus M..., en Godefried Dr..., zij hadden de deur der sakristij opengebroken met een ploegkouter, en lijnwaad en zilveren harten ontrooofd. Leonardus Spr. kreeg voor zijn aandeel achttien schellingen.

's Anderdaags bevestigde hij voor het hof van Bree de bekentenissen gedurende de pijniging gedaan. Den 3^e Februari 1790 werd hij ter dood veroordeeld door het hooger gerecht van Vliermael.

Den 4^e Februari 1790 vergaderden de burgemeesters van Neeroeteren, Tongerloo, Opitter, Wijshagen, Meeuwen, Opglabbeeck, Asch, Genck, Ellecom, Reppel en Beeck, te Bree en beraadslaagden over de vergoeding te geven aan den beambte bijzonder belast met het bewaken van de veiligheid der streek, en over de middelen om de baanstrooperij uit te roeien. Zij besloten als luitenant drossaard aan te stellen J. M. Clerex, zoon, die zich reeds onderscheiden had door een bijzonderen iever, en zij zonden te dien inzichte vier afgevaardigden naar den graaf De Geloes die het baljuwschap bestuurde, in name van graaf de Renesse, nog minderjarig.

(*Wordt vervolgd*).

De geschiedenis der pest.

De naam « pest » of « plaag » werd in den ouden tijd zeer dikwijls aan geheimzinnige, snel en doodelijk werkende besmettelijke ziekten gegeven. De geschiedenis maakt melding van vele dergelijke bezoekingen zonder [illegible] dat altijd de pest [illegible] werd bedoeld. Men kent plagen van Egypte, van Aegnia, in het kamp der Griekenen bij het beleg van Troja ; de plaag van Kanaan en de plagen door welke Rome werd bezocht in 738, 461, 451, 433, 36[illegible], 295 en 1[illegible] voor Christus, en Athene in 130 v. C. gelijk Thucydides vermeldt.

De eerste vermelding van eene ziekte, die niets anders dan de pest kan zijn geweest, vindt men bij Rufus, een geneesheer uit den tijd van Trajanus (98-117). Volgens Rufus zou omstreeks de derde eeuw voor Christus, eene ziekte hebben geheerscht, die zich door pestbuilen kenmerkte.

In de zesde eeuw na Christus, woedde een pest, genaamd « de plaag van Justinianus » (onder wiens regeering zij voorkwam), in het geheele Romeinsche Rijk. Men verondersteld, dat zij ontstond in Egypte en zich oostwaarts over Syrië, westwaarts naar Constantinopel voortplantte, waar zij dagelijks een duizendtal menschen in het graf bracht. De pest richtte toen in geheel Europa verwoestingen aan. Men gaf haar den naam van « pestis inguinaria » of « glandularia », dien zij tot de zeventiende eeuw behield.

Hevig woedde de « Zwarte Dood » in de middeleeuwen. De ziekte scheen afkomstig te zijn uit China of Tartarije en kwam over de Krim in Europa. Turkye, Griekenland, Italië, Spanje, Engeland en de Scandinavische landen moesten het ontgelden ; volgens geschiedschrijvers, stierven in geheel Europa 25,000,000 menschen. Bij de epidemie van 1347, stierf in Engeland en Frankryk de helft der bevolking.

Een eerste gevolg er van was, dat de arbeidsloonen ongeveer verdubbelden, door de schaarschte aan arbeiders, vooral aan bekwame, een toestand die ongeveer 20 jaren heeft geduurd.

Herhaaldelijk verscheen de pest in verschillende Europeesche landen in de 15^e en 16^e eeuw. In Londen heerschte zij in 1400, 1406 en 1428, en, ofschoon waarschijnlijk gedurende de 15^e eeuw in Engeland epidemisch, wordt zij in 't bijzonder in 1472 en in de volgende jaren en opnieuw in 1499 te Londen vermeld.

In 1603, woedde de pest hevig in Egypte. Men zegt dat 1,000,000 menschen er toen aan stierven. In Europa begonnen de epidemieën toen af te nemen, maar toch werd ons werelddeel in de zeventiende eeuw herhaaldelijk zwaar bezocht. Een der ergste epidemieën was die van 1665.

Eerst woedde toen de pest te Napels, waar in 8 maanden 300,000 menschen bezweken. Te Rome stierven er 14,000, te Amsterdam 50,000 te Londen 70,000 op eene bevolking van 460,000 inwoners, van welke twee derden ongeveer de stad ontvlucht waren. De maatregelen door de overheid genomen, hielpen niet. Wel werden te Londen alle huizen waar een geval was voorgekomen, gesloten en met een rood kruis gemerkt, waarop de woorden « De Heer zij ons genadig » als waarschuwing, maar dit deed meer kwaad dan goed, daar gezonden en zieken aldus onafscheidelijk vereenigd werden. De pest verspreidde zich toen over geheel Engeland en verdween eerst in 1679. Sinds dien tijd is daar geen geval meer voorgekomen.

Wel vertoonde de pest zich in het overige deel der eeuw in andere landen van Europa ; Spanje, Italië, Duitschland, Oostenrijk, Polen en Turkije, doch haar gebied werd steeds kleiner. De Britsche eilanden, Nederland, België, Noord-Frankrijk en Zwitserland bleven verder geheel vrij en in Zuid-Frankrijk heeft zich alleen in 1720 nog eene epidemie voorgedaan.

De uitbarstingen der pest in de 18^e eeuw bleven, met enkele uitzonderingen, tot het oostelijk deel van het europeesche vastland beperkt. De pest trok in oostelijke richting weg. Turkije, Zuid-Rusland, Aziatisch Turkije, Noord-Afrika, West-Arabië en gedeelten van [illegible] China werden door de pest van Azië, voor[illegible] bezocht.

Van 1892 tot 1896, heeft de ziekte geheerscht tusschen Singapore en Shanghai met inbegrip van Hongkong en een schrijver in de *Nineteenth Century*, dr. M. Lubbock, veronderstelt, dat zij van daar in balen katoen naar Bombay is overgebracht.

Op het zuidelijke halfrond van de Nieuwe Wereld, heeft de pest zich nog nooit vertoond ; zij is ook nooit zuidelijker gekomen dan 19 gr. N. B.

De samenstelling of de hoogte van den bodem heeft geen invloed. De pest kan zoowel op drogen als op vochtigen grond heerschen en is evengoed op eene hoogte van 5000, van 7000 of zelfs 10.000 voet boven de zee aangetroffen als in de dalen.

Klimaat en jaargetijde echter doen er veel aan. In Egypte heerschte de ziekte altijd het hevigst van februari tot juni, te Aleppo in den zomer, juli en augustus, te Smyrna en Trebizonde in het voorjaar en den zomer, in Europeesch Turkije in den zomer, enz. Een matige warmte schijnt de verspreiding te bevorderen, een zeer hooge of zeer lage temperatuur die tegen te houden.

Toch heeft in 1678-79 en in 1771 de pest aan de Wolga en in Moscou geheerscht tijdens de strengst mogelijke winterkou. En in 1735 te Smyrna, in 1812 op Malta en in 1850 te Kumaon in Br. Indië bij hevige warmte. Die uitzonderingen doen niets af aan den algemeenen regel, maar bewijzen alleen, dat de omstandigheden, gunstig voor de verspreiding : vuilheid en slechte voeding, meer pestbacillen kunnen kweeken dan de warmte dooden kan.

LANDBOUW.

Boomteelt.

Fruitboomen. — Voorbereiding van den grond.

Bij de teelt der fruitbomen oefent eene goede voorbereiding van den grond, voor de planting eenen gelukkigen invloed uit op de toekomst der jonge boomen. Niet alleentijk verzekert zij hunnen snellen en normalen wasdom, maar zij verhaast nog de voortbrenging van fruit en maakt de opbrengst regelmatiger en overvloediger.

Het is dus van belang al zijne zorgen te wijden aan de voorbereiding van den grond.

Ziehier daaromtrent eenige praktische inlichtingen :

Zoo de grond vochtig is, zal men hem, voor alle andere bewerking, door de drainneering gezond maken. De kuilen bestemd om de jonge boomen te ontvangen zullen cirkelvormig zijn met eenen doormeter van 2 en eene diepte van 1 meter in de gronden die weinig vruchtbaar zijn, waar deze afmetingen geenszins overdreven zijn. In vruchtbare gronden, kan de doormeter op 1^m50 en de diepte op 0^m80 gebracht worden. De opening der kuilen zal zoovel mogelijk in den zomer geschieden, indien men in den herfst wil planten, en voor den winter zoo de planting in de lente moet plaats hebben.

Goede aarde zal de slechte der kuilen vervangen. Men kan deze ook verbeteren door het aanbrengen van vruchtbaarmakende stoffen, als composten, straatmest of kort stalmest.

De gronden al te leemig, te zand- of te moerasachtig, zullen bij middel van geschikte zelfstandigheden moeten verbeterd worden.

In het eerste geval, zal men den aard van den grond veranderen bij middel van zand, kalk of oude bouwkalk, in het tweede neme men zijne toevlucht tot leem of leemachtige mergelaarde en in het derde tot kalk.

Het aanlegen van boomgaarden is niet aan te raden in de barre gronden, met ondoordringbare ondergrond, en in het algemeen, in de weinig vruchtbare die het niet voldoende is te verbeteren, maar waarvan de aard bijna volledig zou moeten veranderd worden door de aanzienlijke en kostelijke aanbrengsten van goede aard en mesten. Het te gebruiken kapitaal zou dan niet in evenredigheid zijn met de opbrengst van een boomgaard in zulke voorwaarden aangelegd.

Buiten het verbeteren van den grond door het aanbrengen van verbeteringsstoffen en vruchtbaarmakende bestanddeelen, moet men nog zorg dragen de aarde der kuilen, in allen gevalle te verrijken met phosphoorzuur. Dit zal de boomen [illegible] der vruchten doen dragen en tevens eene [illegible] en regelmatige opbrengst in fruit overvloedig[illegible] zal men per kubiekmeter verzekeren. Daarom [illegible] Thomas phosphaat uitgegraven aarde 2 Kilog. [illegible] geval, verremengen, deze phosphaatmest, in [illegible] VAN [illegible] weg de voordeeligste, zal den grond het phosphoorzuur verschaffen dat onder dien vorm meer en meer opneembaar wordt en tevens ook den kalk dien deze mest bevat in hoeveelheid van 40 tot 50 p. h.

In een grond arm aan potasch (zandachtige b.v.) zal men daarenboven 2 Kg. kainiet per kubieke meter uitgegraven aarde gebruiken, of wel 4 Kg. van een mengsel van kainiet en Thomasphosphaat (gelijke deelen). Wij zullen later spreken over de mesten welke behooren toegediend te worden aan de fruitbomen gedurende hunnen groei.

L. VANDEN BERCK,
LANDBOUW-INGENIEUR.

NIEUWS uit de stad en de omstreken

Werk der brooden van den heiligen Antonius. — Ontvangene giften : Om eene gunst te bekomen 2 fr. — Bijzondere giften fr. 0,85. — 2 fr. — Om eene gunst te bekomen 2 fr. — Voor eene bekomene guest 5 fr. — Voor bekomene gunsten fr. 0,50 — 0,10 — 0,25. — Dankzegging aan den H. Antonius fr. 5. — Uit erkentelijkheid en om eene volkomene genezing te bekomen fr. 5. — Uit erkentelijkheid voor eene genezing fr. 2. — Voor eene genezing fr. 2.

Rutten. — Hier gelijk elders, klaagt men met reden over het groot getal landloopers en vreemde bedelaars die de menschen komen lastig vallen. En met des te meer reden, dat deze kerels soms nog verder gaan dan almoezen te vragen.

Verleden zondag, onder de Hoogmis, was er maar eene zuster in het klooster aanwezig. Een sterke kerel, een pakske in de hand dragend, heelt van deze gelegenheid gebruik gemaakt om het klooster kunnen binnen te dringen. Te vergeefs poogde hij de deuren te openen ; daarna beklom hij den muur en trachte binnen te geraken door het venster dat op het achterkoor uitkomt. Toen hij de zuster zag, nam hij de vlucht.

Maandag en donderdag aanstaande, om 6 ure 's avonds, in het lokaal der school, voordracht over de Melkerij, door M. Derwa, landbouwingenieur.

Dat het in onze gemeente niet aan slimme en vernuftige mannen ontbreekt, bewijst dit, dat onze alombekende Jorissen, alias V. P. zich met

---

HET RAADSEL VAN CHIN

3de VERVOLG.

— Chid... Humphrey Ditchem.

— Aha ! Zoo, zoo ? Meneer Ditchem.., Gij zijt vermoedelijk vreemd in deze streek ? hernam Alabone, terwijl een flauw glimlachje over zijn slim gelaat vloog.

Glimlach en vraag, beiden stelden de zelfbeheersching van den majoor op eene geweldig zware proef ; doch hij hield zijne gelaatspieren nog strak, bedwong zijne tong, en gaf heel flink ten antwoord :

— Niet heel en al... Om u de waarheid te zeggen — ik ben zoekende naar eene betrekking.

— Zoo, zoo ? Naar eene betrekking ? — Zoo, zoo ? — En mag ik wel vragen : wat voor gene ?

— Eene betrekking als huisbediende. Liefst als bottelier, zoo mogelijk.

Alabone kuchte en snoot krachtdadig zijnen neus.

— Aha ! Zoo zoo ? Gij zijt dus bottelier van beroep ? — Dat heb ik al onmiddellijk gedacht. Ja ja ! Dat kon men wel aan u zien. Ik heb van mijn leven veel botteliers ontmoet — en ik kan u verzekeren, gij lijkt mij er een van de bovenste plank.

— Dank u voor het kompliment, mijheer, zegde Quary, in het minst niet van zijn stuk gebracht, hoewel eene zekere drooghoid in Alabone's toon min of meer prikkelend werkte op zijne zenuwen. Gij zijt wel vriendelijk, mijheer.

— Zoudt gij hier ook in den kost wenschen te komen ? zoo luidde de volgende vraag.

— O ja ; natuurlijk. Dat spreekt van zelf.

Alabone liet een zacht grinniken hooren.

— Ja, ziet gij, dat had ik u niet terstond gezegd, liet hij er op volgen... Ik zou u natuurlijk beter kunnen terecht wijzen, M. Ditchem, als ik zoo ten naastenbij wist hoeveel u per week zou willen besteden.

Hierop moest Quary zich nu toch eens bezinnen. De moeilijkheid lag niet hierin, wat hij betalen kon of wilde, maar wat hem in zijne voorgewende positie het best passen zou. Te weinig mocht hij niet zeggen, maar vooral ook niet te veel. Zou een pond 's weeks genoeg wezen ?

In zijne onzekerheid besloot hij eene afwachtende houding aan te nemen.

— Ik zou dat liefst aan u overlaten M. Alabone, zegde hij : Ik weet niet hoe de prijzen hier loopen. Wat zoudt gij wel denken ? Weelderig verlang ik het natuurlijk niet.

— Wel, gij kunt het tusschen de vijftien en de vijftig shillings gedaan krijgen, precies naar gij het hebben wilt, antwoordde Alabone lachend.

— Laat ons zeggen vijf-en-twintig. Dat zou mij, voor een week of wat, niet te hoog loopen.

— Zoo, zoo ? Natuurlijk verlangt gij eene nette, rustige woning, en een smakelijken, degelijken burgerpot. Hebt gij ook bezwaar tegen kinderen ?

— Niet wanneer zij stil en zoet zijn, en proper en goed gedresseerd, en...

— Hoho, wacht een beetje M. Ditchem ! Onze kinderen hier zijn van het alledaagsche maaksel, vleesch en bloed, heel gewoone kinderen van menschen. Engeltjes hebt gij hier te Chin ook al niet te zoeken. Daarvoor moet ik u waarschuwen, M. Ditchem !

— Jawel, dat begrijp ik ook wel. Maar toch zou ik niet geerne in een nest van bengels of schreeuwleelijken mijn anker laten vallen.

— Och, och ! Ik zie wel dat gij geen huisvader zijt ! Dat zie ik wel ! Hebt gij met de zaak bijzonder groote haast ? Zoudt gij mij een nur willen gunnen om eens rond te zien ?

— Wees dan zoo goed binnen een uur eens terug te komen. Dan zal ik vermoedelijk wel iets voor u weten.

Hiermee gingen zij uiteen. De majoor stapte de straat uit in zijne beste houding, totaal vergetende dat geen bottelier ter wereld zulk eene fiere houding en krijgshaftigen stap ten toon zou spreiden. Om de waarheid te zeggen, hij voelde zich dan ook tamelijk tevreden over zichzelven, want hij meende dat hij deze proef nu al eens bijzonder knap en braaf had afgelegd.

Hij was geen oogenblik door de mand gevallen, maar had zich met vlag en wimpel uit deze eerste moeilijkheid gered.

Dit verbeeldde hij zich ten minste. Peter Alabone echter, die hem nagag, prevelde binnensmonds :

— Een bottelier ? — Jawel, precies zooveel als ik een lord ben ! — Maar het is waar. Ik ben er niet zeker van. Ik weet waarachtig niet wat er van te denken. Komaan, ik geloof dat ik het best doe, er maar eens met Doortje over te spreken, zegde hij bij zichzelven.

Doortje was zijne dochter en zijn eenig kind — en vijf minuten later wandelde hij met haar in den hof. Dierbaar als de appel van zijn oog was de juffer Doortje haren vader.

Zij was nog maar een heel klein ding geweest, nauwelijks acht jaar oud, toen hare moeder in het graf werd gelegd ; doch van dien dag af leek het wel alsof het geheim der vrouwelijkheid haar geopenbaard ware geworden, zoo natuurlijk verstandig en lief en zacht was zij opgegroeid.

Haar vader — wel, hij droeg haar kortweg als op zijne handen. Zij was als muziek voor hem, als honig, als de geur van rozen.

Met de teerste zorg had hij haar opgevoed en zoo goed mogelijk doen onderwijzen.

Thans, op 20-jarigen leeftijd, was zij reeds een ervaren huisvrouwke, doorkneed in de geheimen der kookkunst en bedreven in allerlei onderwetsche recepten en bereidingswijzen.

Toch stond zij hoog boven het peil van die vrouwen, die, als de Martha van weleer, slechts in de keuken hare rechte plaats kunnen vinden. Integendeel : zij had beschaving en ontwikkeling opgedaan, en zoo hare handen niet verkeerd stonden, ook in het hoofd had zij wat zitten.

Doch bovenal was zij een meisje van karakter, met eene eigenaardige weerdigheid in hare verschijning, en dan daarbij een humeur als zonneschijn.

Gezegend was zij met eene breede, grootmoedige natuur — met eene ziel zoo ruim en krachtig als de Atlantische-Oceaan. En was in haar niets zwaks, niets gemaakts, of vinnigs, of bitters.

Haar vader zag dan ook geen gebrek in haar — behalve misschien hare gebrekloosheid. Hoorde men haar spreken, dan verkreeg men den indruk van volheid, rijpheid en diepheid — van eene melodie als het gemurmel van vele wateren.

En haar uiterlijk deed voor haren geest niet onder. Zij had eene prachtige tint, matbleek met een blosje ; en daarbij een paar donkerbruine oogen, die zacht glinsterden van het licht des verstands, of lieflelijk schitterden onder zoete droomerijen, of vroolijk sprankelden van levenslust en onschuldige vroolijkheid der jeugd.

Ja, zij mocht werkelijk schoon heeten — niet slechts door de bekoorlijkheid van welgevormde trekken, maar veel meer nog door de aanvalligheid van een rein gemoed, eenen gezonden geest en eene levendige verstandelijkheid.

Het was in de Juni-maand — de maand der nachtegalen en der rozen — Dorothea's lievelingsmaand.

De malsche lucht en de blijde zonneschijn, de vogels, de bloemen en de bieen — het lokte alles de juffer aan, om schier den ganschen dag buitenhuis door te brengen en haar geluk te zoeken daar, waar het menschelijk geluk op aarde het eerst gevonden werd : — in den hof.

— Doortje, kom eens mee naar het tuinhuisje. Ik moet u iets vertellen, zegde Alabone, terwijl hij zijnen hoed afnam en het lieve meisje op de wang kuste.

— Beste papa ! Is het iets zeer belangrijks ? riep zij.

— Iets zeer belangrijks ? — Neen, neen, dat zal ik nu juist niet beweren. Ik hoop alleen maar dat gij er niet van schrikken zult, of het niet al te onaangenaam zult vinden.

— O ! zoo doet gij mij wezenlijk nu al schrikken ! Wat is het dan voor akeligs ?

— Niets akeligs, mijn kind, alleen iets vreemds. Vertel mij eens : zoudt gij er veel op tegen hebben, als wij eens voor eene poos iemand in huis namen ?

— Iemand ? — Eene dame ?

— Neen, eenen heer — of althans, eenen man. Of hij al dan niet een heer is, dan moet gij voor u zelf maar zien uit te maken.

— Is hij oud ?

— Neen ; nog jong. Zoo wat een dertiger, denk ik.

— O — vader !

— O — dochter ! Wat is er dan nu ?

— Zoo jong nog ?

— Nu — voor mijn part kan hij een-en-dertig zijn, of twee-en-dertig. Maar moet een heer, of een man dan bepaald « oud » wezen, om in uwe oogen genade te kunnen vinden ?

— Dat nu niet. Maar toch — als hij wit haar en eenen grijzen baard had...

— Nu ? wat dan ?

— Wel, dan zou het toch een heel ander geval wezen, vader !

— Kom, kom ! Wat een gekheid ! — Ik sta er u voor in, dat hij het u niet lastig maken zal.

— Is het een vriend van u ?

— Ik heb geheel niet. Een wildvreemde... Het is maar zoo'n inval van mij.

— Maar vader — kamers verhuren, kostgangers in huis nemen — daarvoor zijn wij toch de menschen niet. Dat hebben wij toch nooit hoeven te doen !

— Neen ; maar beteren dan wij doen het ook wel, kindlief — en nemen er geld voor aan.

— En zoudt gij het dan voor niets willen doen ?

Hij luchte. — Niet geheel en al. De bedoelde persoon wil vijf-en-twintig shillings per week betalen. Dat is juist genoeg om hem behoorlijk den kost te geven, denk ik. Zijne kamers zou hij dus feitelijk voor niets hebben. Zie, eene geldmakerij is het dus niet ? Is het wel ?

— Wie is hij ? Wat doet hij ?

— Ja ! — als ik dat maar wist !

— Maar vader ! riep Dorothea, terwijl hare donkere oogen wijd opengingen van verbazing. Hoe heb ik het nu met u ? Wat moet dat beteekenen ? Gij weet dan toch zeker wel hoe hij heet ?

— Hij gaf mij zijnen naam op als Humphrey Ditchem... Komaan, kind, probeer het eens met hem, voor eene maand ! Waarschijnlijk blijft hij niet eens zoo lang ; maar in elk geval, langer behoeft gij hem geen dag te houden, tenzij gij er zelf geen bezwaar in vinden mocht. Het kwam zoo in den zak, het is zoo eene gril van mij... Wilt gij het doen ?

— Hoor eens, vader, gij zijt hier heer in huis, en dus —

— Neen, neen, stoute meid, dat weet gij wel beter ! Gij zijt hier de meesteres — en dat moogt gij voor mijn part ook blijven. Als gij neen zegt, dan blijft het ook neen — en daarmee uit. En als gij ja zegt, dan — wel, dan krijgt gij een kus van mij.

Zij stak hem hare poezelige wang toe.

— Nu, vader, geef mij dan maar een kus.

En hij gaf er haar een, die klapte.

— Zoo ! hernam zij : nu krijgt vader, die altoos beweert dat hij bij zijne dochter voor een oordje thuis ligt, alweer zijnen zin... En wanneer zal dan nu die mijnheer... hoe heet hij ook weer, zegdet gij ?

— Ditchem. Humphrey Ditchem.

— Humphrey Ditchem, aha ! Wat een rare naam ! Nu, en wanneer zal dus die M. Humphrey Ditchem zijne intree houden ?

— Wel, omtrent het uur dat wij thee drinken, zou ik denken.

— Maar toch vandaag nog niet.

— Dan toch zeker morgen, onderstel ik.

Doortje lachte.

— O ! ik dacht dat het pas over eene week of veertien dagen zou wezen. Maar als het vandaag of morgen al moet zijn, dan, hoe eer hoe liever. Laat hem dan maar seffens komen, op staanden voet, papaatje. Ik zal de roode kamer voor hem in orde brengen. Vindt gij dat goed ?

— Jawel, jawel. Maar hij moet ook nog eene soort van zitkamer hebben, geheel voor hem alleen.

— Nu, aan de roode kamer grenst uw studeervertrek, vaderke. Dan kan hij dat wel krijgen, niet waar ? riep het meisje, met eenen vroolijken oogslag.

De oude streelde eenige oogenblikken zwijgend zijne kin. Zijn studeervertrek was hem het heilige der heiligen in zijn huis. Eindelijk zegde hij weer :

— Ja, ja ! Het zij zoo, voor dezen keer. Geef hem dan mijne rookkamer maar.

Doortje echter berste weer in lachen uit en riep :

— O, dwaas vaderke, dom vaderke. En zoudt gij dan waarlijk denken dat ik een kostganger, een vreemdeling, een akeligen kerel, die Ditchem heet, in uw studeervertrek zou inkwartieren ? Neen, neen, hoor ! Al was hij de prins van Wallis, hoor !... Dat wil zeggen : voor den prins van Wallis, God zegene hem, zou ik het wel doen — als een blijk van eerbied en hulde, begrijpt gij wel ?... Maar voor dien M. Ditchem... voor dien M. Ditchem zal ik mijne naaikamer inruimen... en die is voor hem zeker goed genoeg. Ik zal er een gemakkelijken stoel zetten, en voor de rest zorgen dat hij er alles vindt wat hij in recht verlangen kan.

(*Wordt vervolgd.*)